

Preken på 1. søndag i advent
side 3

Landstads salmebok 150 år
side 6

Se i krybben!
side 8

Vi har en fullkommen frelser
side 12

Nr. 4 2019 – 39. ÅRGANG

BIBEL OG BEKJENNELSE

UTGITT AV DEN LUTHERSKE BEKJENNELSESKIRKE

© DEPOSITPHOTOS

Nettopp da kom disiplene og spurte Jesus: «Hvem er den største i himmelriket?»

Da kalte han til seg et lite barn, stilte det midt iblant dem og sa:

«Sannelig, jeg sier dere: Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket» (Matt 18,1-3).

BIBEL OG BEKJENNELSE

utgis av Den Lutherske Bekjennelseskirke.
ISSN 0806-5365

Bladet kommer ut med fire nr. pr. år.
Frivillig abonnementsavgift kr 150,- pr. år.

Redaksjon:

Tor Jakob Welde (ansv. red.),
Egil Edvardsen og Kjell Petter Bakken.

Redaksjonens adresse:

Solåsveien 20, 4330 Ålgård.

E-post: egil.edvardsen@luthersk-kirke.no

Internett: www.luthersk-kirke.no

Bankgiro: 3361 16 43948.

Ekspedisjon: Omega trykk, 4016 Stavanger.

DEN LUTHERSKE BEKJENNELSES- KIRKE (LBK)

• Den Lutherske Bekjennelseskirke er en evangelisk-luthersk kirke som tror at Gud har gitt hele verden det glade budskap om den forsoning som har skjedd i Kristus. Vi tror at Jesus Kristus er sann Gud, at han er blitt menneske for vår skyld, levd et liv uten synd, lidt og dødt i vårt sted og oppstått fra de døde. Vi tar imot denne forsoning gjennom troen, får tilgivelse for alle våre synder og har løfte om evig liv sammen med Gud. Hensikten med vår kirkes eksistens er å føre videre dette glade budskap, og samles omkring forkynnelsen, dåpen og nattverden for å vokse i den tro vi har fått av Gud.

• Vår kirkes tro har en eneste grunnvoll, nemlig det Ord som Gud har gitt oss i Det gamle og nye testaments hellige skrifter. Det er Gud selv som har inspirert de menneskelige forfatterne av Bibelens 66 bøker, og derfor må disse skrifter ikke betraktes som menneskelige produkt, men som Guds eget ord. Bibelens ord er den eneste normen for sann kristen lære. Vi tror at Bibelen må leses ut fra dens egenart og karakter. Poesi må leses som poesi, historie som historie, og så videre.

• Vi bekjenner oss til de lutherske bekjennelsesskriftene som er samlet i Konkordieboken fra 1580, ettersom vi har funnet at de overensstemmer helt med vår kirkes eneste grunnvoll, Bibelen.

• Vår tro er ikke ny, men har funnes i alle tider, der mennesker har tatt imot Guds ord og rettet seg etter det. Fordi vi vet at vi er store syndere for Gud, behøver vi Guds ords rene og klare undervisning der tilgivelse og oppreisning gis oss i forkynnelsen av Jesu forsoningsverk.

• LBK deler tro og kirkefelleskap med KELK, Den konfesjonelle evangelisk-lutherske konferansen, som består av 20 medlemskirker rundt omkring i verden, blant annet Evangelisch-Lutherische Freikirche i Tyskland, Evangelical Lutheran Synod og Wisconsin Evangelical Lutheran Synod i USA. I alt er vi omkring en halv million kristne i dette internasjonale fellesskap. Det er vårt håp at flere skal komme med i vårt fellesskap der Frelseren Jesus og syndenes tilgivelse alltid står i sentrum.

Religiøs salatblanding?

I Abu Dhabi, hovedstaden i De forente arabiske emirater, bygges for tiden «Det abrahamske familiehus», et prosjekt som etter planen skal bli ferdig i 2022: En ny kirke, en ny moské og en ny synagoge skal da stå side om side rundt et felles torg i byen. Emiratene ønsker nemlig å bli kjent for religiøs toleranse. Det nye prosjektet ble påbegynt etter et besøk av pave Frans, som skrev under på en avtale sammen med en muslimsk leder. Avtalen forplikter de troende til å samarbeide til det beste for alle og imot religiøs ekstremisme. Dersom dette initiativet faktisk kunne være et lite bidrag til en fredeligere verden, ville det selvfølgelig vært svært gledelig.

Men en del er bekymret for at pavens mål er noe mer enn bare fredelig eksistens. Han beskyldes for å fremme synkretisme (religionsblanding). Fra Vatikanets kontor for interreligiøs dialog forsikres det derfor om at det abrahamske familiehuset «ikke vil bli en smeltedigel, men en rik, blandet salat!» Ikke alle synes dette høres så beroligende ut.

I teaterforestillingen «Abrahams barn», som den norske skuespilleren Svein Tindberg har hatt stor suksess med, et forsøk på brobygging mellom kristendom, jødedom og islam, uttales følgende framtidshåp eller tro: «Ein dag vil alle menneske plutselig tru på den same gud. Det vil jo vere eit sjokk for ein del. Og så vil det vere fred. Det vil rett og slett plutselig vere fred på jorda!»

Men tilber ikke allerede kristne, muslimer og jøder den samme gud? Mange mener det. Og siden det jo bare fins én gud, må det vel være det samme om vi kaller vedkommende for «Allah» eller «Gud»? I katekismen til den romersk-katolske kirke står det faktisk å lese: «Guds frelsesplan innbefatter også dem som anerkjenner Skaperen og blant dem især muslimene, som påberoper seg Abrahams tro og sammen med oss tilber den ene, barmhjertige Gud...» (paragraf 841). Her blir virkelig de kristnes Gud og muslimenes Allah ansett som en og samme Gud! Dette er et nokså nytt syn innen romerkirken, og det er oppsiktsvekkende og uhyre problematisk. For muslimene forkaster jo treenigheten og fornektet at Jesus er Guds Sønn og at det er nødvendig å tro på ham for å bli frelst.

At «alle mennesker er Guds barn», som det ofte sies, er i en viss forstand sant, ettersom Gud jo er den som har skapt alle. Han er alles skaper og far. Men problemet er at menneskene har vendt ham ryggen og gått sine egne ville veier. «Alle er kommet på avveier, alle er fordervet» (Rom 3,12). Men i sin store kjærlighet vil Gud ha oss tilbake til seg. Derfor sendte han oss sin Sønn, Jesus, som er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Far uten ved ham, ved troen på ham og hans fullbrakte frelsesverk. Bare ved å bli født på nytt, ovenfra, åndelig, blir vi Guds kjære barn på ny og lukket inn i hans rike. «Alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn» (Joh 1,12).

Som kristne vil vi gjerne behandle muslimer og alle andre med vennlighet og respekt (Fil 4,5) og om mulig leve et stille og fredelig liv side om side med dem. Men det blir fullstendig feil å begynne å snakke om at vi tilber den samme Gud. Sann, bibelsk kristendom er helt ulik andre religioner, der man må forsøke å klatre opp til Gud ved gode gjerninger. For vi har en Gud som har kommet ned til oss, som ble født som et lite menneskebarn og lagt i en krybbe! Vår Gud er en Gud som levde for oss, døde på et kors for oss, og oppsto igjen for oss. Uten frelseren Jesus er Gud som en fortærende ild som må si: Kom ikke nærmere! For ingen kan se mitt ansikt og leve. Men fordi han har kommet til oss som menneske i Kristus Jesus, kan han si: Kom til meg alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile. Av bare nåde gir han oss alt vi behøver for å bli frelst, tilgivelse, fred med Gud og evig liv. Ved troen på Jesus står vi for Gud fullkomment hellige og rettferdige. Tilhengere av andre religioner tilber ikke denne Gud, dessverre. Det er derfor misjonærer sendes ut for å gjøre alle folkeslag til disipler. Bare de som tror på frelseren Kristus Jesus er Abrahams sanne barn, og Guds kjære barn og arvinger, ifølge Bibelen, Guds ord (Rom 8,17; 9,6-8).

Redaksjonen vil gjerne få ønske alle våre lesere en velsignet adventstid og julefeiring.

Velsignet være han som kommer i Herrens navn!

PREKEN PÅ 1. SØNDAG I ADVENT, AV TOR JAKOB WELDE

MATTEUS 21,1-9.

Godt nytt år! Et nytt kirkeår har begynt. Vi har tent det første av fire lys i adventslysestaken. Vi er i advent. *Advent* høres ut som om det må ha noe med *vente* å gjøre – en tid for å vente på julen? Og saklig sett er jo det riktig, men betydningen av ordet advent er egentlig en annen: «Adventus Domini» er latin og betyr «Herrens komme». Så advent betyr *komme* eller *ankomst*, og den som kommer er altså kongenes konge, Herren Gud selv. Mange mennesker tenker seg Gud som en som på lang avstand sitter og betrakter livet her nede på jorden. En som ikke strekker seg ned til oss. Og vi når heller ikke opp til ham. Men Bibelen forteller oss at Gud er *ikke* langt vekke; Han kommer til oss!

Men er det ikke egentlig skremmende, hvis Gud selv, den Allmektige og Allvitende kommer? Han vet jo alt om oss. Han kan lese oss som en åpen bok, og vi vet selv at det står mye på sidene i denne boken vår som ikke er bra og som vi har grunn til å skamme oss over. Blant annet at vi ofte har *glemt* Gud, og ikke har

villet ha ham som herre og konge i våre liv. Vi har i stedet ønsket å være vår egen herre, følge vårt eget hjerte, gå våre egne veier og bare gjøre som vi selv vil. Må vi ikke da skjelve av angst, når den hellige Gud kommer til oss?

Men så leser vi: Frykt ikke, Sions datter, men fryd deg! Kongen din kommer til deg, ikke ridende på en krigshest for å *ta* deg og straffe deg. Nei, han kommer til deg som Mennekessonnen, ydmyk, saktmodig, ridende på et esel; han er nemlig Fredsfyrsten, en konge som kommer med fred. Han sier han er kommet for å forkynne et gledesbudskap for fattige, for å kunngjøre at fanger skal få frihet og blinde få synet igjen, for å sette undertrykte fri og rope ut *et nådens år* fra Herren (Luk 4,18-19). Evangelistene forteller oss om en Jesus som går omkring og er synders venn og som inviterer alle som strever og bærer tunge byrder til å komme til ham, for han vil gi oss hvile. Han er ikke kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepenge for oss alle.

Jesu inntog i Jerusalem er jo noe vi hører om i kirken også på Palmesøndag, for det var jo da, like før påske, at hendelsen fant sted. Så hvorfor er da denne teksten blitt valgt som adventstekst og lest i kirkene på første søndag i advent i mange hundre år? Grunnen må utvilsomt være at kristne menigheter straks ved begynnelsen av kirkens år skal få høre det trøsterike budskapet at Jesus også i dette nye kirkeåret vil komme til oss. Han er ikke trøtt og lei av oss på grunn av all synd og elendighet, alt rot og tull i livet vårt. Han vil ikke overlate oss til oss selv og alle problemene og bekymringene våre, ikke la oss gå til grunne i hjelpeløshet og ensomhet. Mange ganger føler vi oss som en rykende veke, et lys som er i ferd med å slukne, eller som et knekket siv. Men Jesus kommer så mild og saktmodig, med all sin kjærlighet; han vil ikke slukke en rykende veke eller knuse et knekket siv (Matt 12,20), nei han er frelseren vår som vil hjelpe oss og være vår venn. Og derfor synger vi av glede: «Hosianna! Velsignet være

ham som kommer i Herrens navn!» Vi hyller ham og tar imot ham som frelserkongen vår.

I Norge har vi en konge som heter Harald. Og hvis kong Harald en dag kommer på besøk til hjemstedet vårt, samler det seg mange mennesker for å ta imot ham. Da forventer vi selvsagt en stilig, svart, nyvasket bil, med privatsjåfør bak rattet. Tenk så overraskende for alle hvis kongen i stedet kommer kjørende i for eksempel en gammel, liten lyseblå Volkswagen-boble? «Er dette den ekte kongen?»

Og litt slik tenkte vel en del folk i Jerusalem den dagen Jesus kom ridende inn i byen på et esel han hadde fått låne. Han så jo helt enkel og fattig ut. Ingen flott purpurkappe eller rustning, som andre konger på den tiden kledde seg i. Ingen flott krigshest, og ingen soldater med våpen hadde han med seg. Bare en flokk med fiskere fra Galilea og andre helt ordinære folk.

Det var ikke noe spesielt kongelig med denne mannen. Det er sant at David og andre konger også hadde brukt esel som ridedyr – i fredstid. Men disse kongene så i hvert fall ikke så fattige ut, slik som Jesus fra Nasaret. Og nå som landet var okkupert av romerne, var det vel behov for en sterk krigerkonge som kunne han som kom ridende så ydmyk og saktmodig være Messias, kongen de hadde ventet på så lenge?

Mange forstod ikke at Messias skulle være en helt annerledes konge. «Min kongsmakt er ikke av denne verden,» sa Jesus. Hans rike er ikke et ytre verdslig rike, men et *åndelig* rike, et nåderike. Han var kommet for å beseire en fiendtlig okkupasjonsmakt; ikke den mektige romerske keiseren og soldatene hans, men den *åndelige* fienden – syndens og djevelens makt, dødens rike, som

hadde fått makten over hele menneskeslekten etter syndefallet. Han var kommet for å befri oss fra denne ulykkelige situasjonen vår. Og det kunne han ikke gjøre ved hjelp av sverd og spyd eller andre verdslige våpen.

Men hvordan skulle han gjøre det? Ved å leve et fullkomment hellig liv som vår stedfortreder, og ved å dø på et kors som et sonoffer for våre synder. Jesus så veldig svak ut, som den ynkeligste kongen i hele verden, da han ble hånet med tor-

nekrone på hodet og purpurkappe over skuldrene, og ble løftet opp på korset der det var satt et skilt: «Jesus fra Nasaret, jødernes konge». Mange ble forferdet over hvordan han så ut. «Han var foraktet, forlatt av mennesker, en mann av smerte ... Vi regnet ham ikke for noe,» som Jesaja hadde profetert. Da han døde der på Golgata, så det ut som tidenes største nederlag. Men i virkeligheten var det tidenes største seier. For han beseiret syndens makt og dødens rike – ved å smake døden i stedet for oss. «Straffen lå på ham, vi fikk fred. Ved hans sår ble vi helbredet» (Jes 53,5). Det var derfor han kom – ridende på et esel – inn i Jerusalem.

Jesu kongerike er altså helt annerledes enn alle andre store og kjente herskeres riker. Keiser Napoleon Bonaparte, den mektige franske lederen, har sagt noe bra: «Aleksander den store, Cæsar Augustus, keiser

Karl den store og jeg, Napoleon – vi grunnla store riker, mektige imperier. Men hva grunnla vi dem på? På våpenmakt og vold. Men Jesus Kristus grunnla sitt rike på kjærlighet.» Så sant. Gud viste sin store kjærlighet ved at Kristus døde for oss på korset og vant tilgivelse og evig liv for oss. Jesu kongerike er et nåderike, og derfor bygger og regjerer han riket sitt ved hjelp av nådens midler, med sitt kjærlighetsord som han har gitt oss ved apostlenes og profetenes vitnesbyrd i Bibelen. Han

bygger, styrer og regjerer sitt rike gjennom evangeliet i ord og sakrament, der han gir oss syndstilgivelse, fred og fornyelse ved sin hellige Ånd.

Jesu Kristi rikes store herlighet er ikke noe ytre som kan ses med øynene, så den er det bare troen som legger merke til. Det ser i grunnen veldig enkelt ut når kongen Jesus kommer og møter oss mennesker i nådens midler. Bibelordet og sa-

kramentene er i verdens øyne nokså små og ubetydelige ting, og derfor møter nådemidlene mye likegyldighet og forakt. «*Det der* kan vel ikke være noe særlig å bruke tiden på.» Men: det finnes faktisk ikke noe viktigere å bruke tid på enn nådemidlene, der Gud gir og overrekker oss sin nåde, tilgivelse, fred og evig liv.

«Bibelen, den er jo bare menneskers ord,» er det mange som sier, «så vi kan ikke bry oss så mye om hva som står skrevet i den der gamle boken.» Men de tar feil. Bibelen er ført i pennen av mennesker, det er sant; det var utvalgte profeter, apostler og evangelister som talte og skrev. Men fra begynnelse til slutt er Bibelen inspirert, innblest, av Gud Den Hellige Ånd, slik at den er *Guds* ord. I den hellige Skrift er det Herren Gud selv som taler til oss.

«Dåpen, hva er det som er så spesielt med den?» sier mange, «det er

jo bare en seremoni, med noe helt vanlig vann?» Nei! I dåpen er *Guds ord* forent med vannet, og når en baby blir døpt ved døpefonten vår, er det Gud som kommer til et hjelpeløst lite menneske og gjør det til sitt eget kjære barn, ved å vaske bort all synd og føde han eller henne på nytt, åndelig.

Nattverden virker ytre sett heller ikke særlig imponerende. «Er ikke det bare noe brød og en liten slurk vin? Kan det være noe å bry seg om?» tenker en del. Nattverden er i høyeste grad noe å bry seg om, for der kommer kongen Jesus til oss og blir oss så veldig nær; han forener seg med oss ved å gi oss sitt eget legeme og blod å spise og drikke. På den måten forsikrer han hver og en om at alle våre synder virkelig er tilgitt. Han gir oss udødelighetens medisin og styrker oss til striden

mot alle angrep fra djevelen, verden og vårt eget syndige kjød.

Adventstiden er en forberedelsestid der vi ser fram imot den store festen til minne om Jesu fødsel i Betlehem, hans første komme til oss, som et lite menneskebarn. Disse adventukene skal hjelpe til å gjøre julens innhold dypere for oss. Hvorfor var det han måtte komme? Hvorfor trengte vi en frelser? Spørsmål å grunne på denne tiden. Men advent handler også om å se fram imot hans andre komme, hans *gjenkomst* på den siste dag. Og på første søndag i advent tenker vi spesielt på dette at han *stadig* kommer til oss, her og nå, gjennom nådens midler. Jesus vil komme til oss også i dette nye kirkeåret. Han er ikke lei av oss. Han kommer for å være oss nær og være vår venn. Hver dag vil han gi oss full tilgivelse for all synd, og ved

sin hellige Ånd vil han bevare oss i troen.

Tenk å ha en slik konge til venn! Vi trenger ikke å ringe for å avtale tid, om kongen kanskje har anledning til å gi oss audiens en gang i neste måned. Vi får be til ham til alle tider, når som helst, både dag og natt. Han har lovet å høre på oss. Vi får legge alle ting, alle bekymringer, sorger og gleder fram for ham. Han er Guds Sønn, som er gitt all makt i himmel og på jord. Alt som er vondt og vanskelig i livet vårt vil han vende til det beste for oss, og en dag – den kan komme forttere enn vi aner – vil han komme og ta oss ut av denne verden og hjem til seg, for at vi for alltid skal få være sammen med ham og oppleve evig glede og jubel. Velsignet være han som kommer i Herrens navn! Amen.

HERRE GUD, HIMMELSKE FAR! Vi lover og priser deg fordi du har satt din Sønn til konge over oss syndige mennesker, og i ham har gitt oss en saktmodig og rettferdig konge, som har fridd oss fra våre synder ved sin død, og lever for å hjelpe oss mot døden. Vi ber deg, opplys og styr oss ved din Hellige Ånd så vi bare holder oss til denne saktmodige konge og Frelser, og ikke som verden gjør, støter oss på hans fattigslige skikkelse og foraktede ord, men i en fast tro på ham blir evig salige, ved denne din elskede Sønn, Jesus Kristus vår Herre, som lever og råder sammen med deg og Den Hellige Ånd, én sann Gud fra evighet og til evighet.

Kollektbønn for 1. søndag i advent

«Jeg løfter opp til Gud min sang»

Landstads salmebok 150 år

AV TOR JAKOB WELDE

Den 22 år gamle teologistudenten Magnus B. Landstad sitter en dag i 1824 og ser i en tysk salmebok han nylig har kjøpt på auksjon. Han kommer over en salme av dikteren Philipp Nicolai, «Wachet auf, ruft uns die Stimme» fra 1599, en gripende sang om Jesu gjenkomst, og bestemmer seg for å prøve å oversette den til norsk. Resultatet blir «Sions vokter hever røsten», en svært kjent og kjær og fremdeles mye brukt salme. En bra start for en av Norges største salmediktere.

Magnus Brostrup Landstad var født 1802 og oppvokst i en prestefamilie. Faren hadde studert ved universitetet i København og blitt påvirket av tidens rasjonalistiske teologi. Men sønnen begynte ved det nye universitetet i Kristiania (Oslo), og der ved det teologiske fakultetet hadde man vendt seg bort fra rasjonalismen mot en mer klassisk, bibelsentrert kristendom inspirert av Luther. Dette var noe som kom til å sette sterkt preg på salmedikteren og presten Landstad.

For ikke lenge siden, i 1814, hadde Norge fått sin egen grunnlov, etter å ha vært under dansk styre i

flere århundrer. Bibler, salmebøker og andre bokutgivelser hadde lenge vært bare på dansk. Så nå var det tid for å satse på norsk språk og kultur. Landstad interesserte seg for gamle norske folkeviser, og ble i 1840-årene en pioner i arbeidet med å samle inn slike, som han utga i et stort verk, «Norske folkeviser» (1853). Den folkelige enkelheten i disse visene påvirket ham da han selv satte i gang for fullt med å skrive nye kirkesalmer på norsk.

Salmebok

En undersøkelse fra midten av 1800-tallet viste at det i Oslos arbeiderbydeler fantes en salmebok i 92 prosent av hjemmene, og dette var ofte den eneste boka folk eide. Den var familiens diktsamling, sangbok, lærebok og bibel (for salmebøkene inkluderte vanligvis også bibeltekstene som ble lest i kirken på søndagene.) Men altså på dansk. Blant dem som var i bruk, var *Evangelisk Christelig psalmebok* fra 1798. Mange var misfornøyd med den, fordi den var så sterkt preget av opplysnings-tidens kritiske holdning til klassisk kristendom.

Regjeringen bestemte at det nå måtte lages en ny salmebok på norsk. Landstad ble kontaktet, om han kunne ta på seg ansvaret. Han ble regnet som kompetent på grunn av erfaringen som folkevisesamler og kjennskap til folkelig norsk språk, i tillegg til store kunnskaper om teologi og salmer og erfaring som salmedikter. I 1852 tok han fatt. Det ble et svært krevende arbeid.

Sytten år senere, den 16. oktober 1869, ble Magnus B. Landstads *Kirkesalmebok* autorisert for bruk i Den norske kirke. Den skulle komme til å få enorm betydning i tiårene som fulgte, i kirker, skoler og hjem. «Her var luthersk kristendom, men med åpning for noen før-reformatoriske tekster. Her var høyverdig poesi, men med sterk vekt på at salmene skulle formidle trosopplæring. Her var både skapelses- og frelsesteologi i varm poetisk drakt.» (Egil Sjaastad, *Salmesang «i jorderiks daler» – Landstad og hans salmebok*, avisa Dagen, 11. juni, 2019). Det store arbeidet til Landstad betydde en fornyelse av norsk salmediktning og inspirerte nye diktere.

Kirkesalmeboken inneholdt 634 numre, organisert etter kirkeårets søndager. Inkludert var 65 av Landstads egne salmer, samt 82 han hadde oversatt og 20 omarbeidede eldre danske salmer. Blant oversettelsene hans var perlene «Vår Gud, han er så fast en borg», «Av dypest nød jeg rope må», «Velt alle dine veier», «Jeg synger julekvad», «Kom Hellig Ånd med skapermakt» og «Gladelig vil vi halleluja kvede».

Adventstidens salmedikter

Landstads egne salmer handler mye om synd og frelse, håp og forventning, og er ofte svært bibeltekstnære. Blant mange kjente titler finner vi «Gud er nådig, han vil ikke noen synders dom og død», «O Jesus, gjør oss ganske små og fattige i ånden», «Gud, la ditt ord i nåde lykkes», «Hvor to og tre forsamlet er», «Fra fjord og fjære», «Der mange skal komme fra øst og fra vest», og natt-

verdsalmen «Herre Jesus, kom til stede». Blant flere adventssalmer som fortsatt er i bruk, finner vi under 2. søndag i advent den som regnes som hans mesterstykket, og som gjør at han iblant kalles for «adventstidens salmedikter», nemlig: «Jeg løfter opp til Gud min sang». En jublende glad og trøsterik salme full av forventning om Jesu gjenkomst:

1 Jeg løfter opp til Gud min sang
ennu en gang
fra disse jordens daler.
Vår Herre Krist han henter meg
snart hjem til seg
i himlens høye saler.
Som lynet far,
han kommer snar,
da skal hans pris
på annet vis
de Guds basuner tale.

2 Når min forløsning stunder til,
jeg gledes vil
og løfter opp mitt hode.
Da løses jeg, da går jeg inn
til vennen min,
Gud være evig lovet!
Da reises av
den mørke grav
det som var sådd
med sukk og gråt,
da er den søvn utsovet!

3 Når fikentreet skyter blad,
jeg er så glad,
da vet jeg det blir sommer.
Når himmerikets blomster gror,
for visst jeg tror
Guds rike snart kommer!
Hans brud jeg er,
hans ring jeg bær,
har lampen tent
og hjertet vendt
til ham, alle verdens dommer.

4 En himmel ny så vel som jord,
det er hans ord,
da skapes til hans ære.
Se, Herrens bolig blant oss er,
han er oss nær,
og vi hans folk skal være.
La verden så
til grunne gå,
Guds ord består
om alt forgår,
den bro skal bruden bære!

5 Gud skal da tørre av mitt kinn
hver tåre min.
Der ingen død skal være,
ei heller sorg, ei heller skrik,
ei pine slik,
som her Guds barn må bære.
Det første fort
er veket bort,
og gleden ny
i himlens by –
eia, hvor godt å være!

6 Da synger jeg for tronen glad
et bedre kvad
og løfter palmegrene,
med hvite kleder som er todd
i Lammets blod
for Herrens øyne rene.
Halleluja!
Hva glede da!
Hva liflig klang!
Og all min sang
er Herren, Herren ene!

© DEPOSITPHOTOS

I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren.
(Lukas 2,11)

Juleforberedelsene begynner tidlig for mange. Julelys og dekorasjoner begynner nå å komme opp over alt, og rundt om i de tusen hjem gjør folk seg klare til å ta imot julebesøk. Alle ønsker vi å oppleve julens glede og lykke. Men da er det helt nødvendig at vi leter på rett sted for slike velsignelser. Å ha familien samlet er viktig, veldig mange ønsker seg en familiejul med barn, foreldre og besteforeldre samlet rundt bordet. Men mange sitter også alene og glemt, fordi deres kjære bor langt borte eller er døde. Andre familier opplever spenninger og konflikter. Så familiesamvær er ikke en hovedkilde til lykken julen har å gi. Noen drømmer om en snøhvit jul, for da kommer det til å bli så perfekt og koselig. Men været er jo heller ikke alltid så bra. Andre stoler på at julebord og juleavslutninger skal sette dem i den rette stemning. Og folk leter etter en spesiell presang til personen som allerede har alt. Men disse tingene gir en glede som bare varer noen få timer, og etterpå går alt tilbake til det vanlige. Det ser ut som om alle gjør seg klare til julefeiring, men mange får dessverre en nokså hul og tom jul. Som en farge-rikt innpakket og dekorert gaveeske uten noe inni.

Men hvor kan vi da finne ekte juleglede og fred, som ikke skuffer oss og etterlater oss ensomme og deprimerte? Svaret er: SE I KRYBBEN. Julens gave finner vi ikke i alt juleglitter og stas, men i krybbens

høy og strå. Her ser vi med troens øyne kilden til virkelig velsignelse! Og hva er det så vi ser? Vi ser et lite barn som ligger der, tilsynelatende helt hjelpeløs. Men dette vesle barnet er ingen ringere enn Guds egen Sønn som har kommet til verden som et menneske av kjøtt og blod. Han er kommet hit på grunn av vår synd, din synd og min, og hele verdens synd. Synden vår dømmer oss til en evig skilsmisse fra Gud.

I sin store kjærlighet vil ikke Gud at vi skal bli fordømt og gå fortapt. Han ønsker at vi skal ha tilgivelse og evig liv. Derfor sendte han sin enbårne Sønn for å leve et fullkomment liv i vårt sted, og lide og dø for våre synder. Og det var derfor englene forkynte, «I dag er det født dere en frelser.» Han er virkelig frelseren, Messias, Herren.

Ønsker du å finne sann og ekte glede? Se i krybben. Her blir vi forsikret om at Gud elsker oss. I hans Sønn er alle våre synder tilgitt, for fra krybben gikk veien til korset og vår frelse. Nå får vi være Guds barn, og en dag skal vi få gå inn til det evige liv i himmelen. Denne gleden, denne freden, denne lykken er noe som ikke bare er her i dag og borte vekk i morgen.

Luther skriver, «Derfor skal en kristen ikke søke og finne Gud på noe annet sted enn i jomfruens fang og på korset, eller slik Kristus åpenbarer seg i Ordet.» Om vi skulle møte Gud utenom Kristus i kjødet ville det ha ødelagt oss, men i krybben og på korset lar han oss kjenne ham som vår frelser og Herre.

Men hvor kan vi finne barnet i

krybben i dag? I Ordet er Jesusbarnet til stede for oss med alle sine velsignelser. Ved hver dåp tar Jesus sin bolig i hjertet akkurat som i krybben og gir oss tilgivelse og gjenfødelse som Guds sønner og døtre. Ved hver avløsning blir krybben pusset opp og fornyet. Ved hver nattverdfeiring presenteres mysteriet over alle mysterier, inkarnasjonens mirakel, like for øynene våre. Her er han som ble født av jomfruen til stede like sikkert og visst som han var det i Betlehem den første julenatten. Han kommer til oss med sitt legeme og blod for å styrke oss i all vår nød, og for å gi oss kraften til å holde ut, vinne seieren og få del i den guddommelige herligheten. Fordi han er til stede her for oss, kan ingenting være imot oss. Hvilken byrde eller hvilket problem kan ødelegge denne julegleden vår? Jesusbarnet er her for oss. Hva kan gjøre oss bekymret og fortvilet? Frelseren er til stede her hos oss! Han skal virkelig gjøre alt for vårt beste og vende ondt til godt i livet vårt.

Bønn: Du Jesusbarn fra Betlehem, kom til oss denne kveld. Driv ut all synd, din fred forkynn til oss, Immanuel. Då ser vi dine englar og himmel-ånders rad. Om fryd på jord frå deg vår bror vi syng med dei vårt kvad.
(NoS 62,4)

(Fra boken God's Gift to You. A Devotional Book on the Lord's Supper, Northwestern Publishing House 2001)

Gaylin R. Schmeling er rektor ved ELS' Bethany Lutheran Theological Seminary i Mankato, Minnesota. Han er også formann i den verdensomspennende Konfessionelle Evangelisk-Lutherske Konferanse (KELK/CELC).

«Hvorfor lyver kristne foreldre til barna sine om julenissen og andre fantasifigurer?»

James F. Pope svarer:

Jeg er redd spørsmålet ditt driver folk inn i to leirer: noen som er enige med deg og andre som ikke setter pris på karakteristikken du gir dem. Jeg vil prøve å gi et svar som kan være til begge grupper.

Fakta bak fiksjonen

Oppdiktete fantasifigurer er vanlig i barnelitteraturen. «Det var en gang,» begynner fortellingene og gir oss Askepott, Rødhetten, Pippi Langstrømpe og mange andre. I forbindelse med julen fortelles det om Snømannen Kalle, Reinsdyret Rudolf og selvfølgelig julenissen som kommer med gaver.

Selv om den tykke, skjeggete mannen i rød drakt er en fantasifigur, fins det jo faktisk likevel et visst historisk grunnlag for ham. Om lag tre hundre år etter Jesu fødsel, ble en gutt ved navn Nikolaus født i landet som i dag heter Tyrkia. Nikolaus vokste opp og ble munk og senere biskop i den kristne kirken der. Det begynte å gå historier om en biskop i rød drakt som beskyttet barn og ga presanger til de fattigste av dem. Etter at han døde den 6. desember i år 343, begynte folk å minnes og hedre Sankt Nikolaus på dødsdagen hans, ved å gi gaver til hverandre.

Da folk fra Nederland emigrerte til USA tok de med seg tradisjonene med «Sint Nikolaas» eller «Sinterklaas». Med tiden ble disse navnene i Amerika til Santa Claus og dagen hans ble flyttet fra 6. desember til den 24/25. Så selv om han fyren fra Nordpolen med reinsdyrene og sleden er en fantasifigur, er mannen

fra Tyrkia altså fra virkelighetens verden. Barn trenger å lære seg forskjellen. Det samme trenger kristne foreldre.

Gaven over alle gaver

Hvordan skal vi ut fra dette besvare spørsmålet ditt? Det ideelle er jo at kristne foreldre lærer barna sine at «all god gave og all fullkommen gave kommer ovenfra, fra ham som er himmellysenes Far. Hos ham er det ingen forandring eller skiftende skygger» (Jakob 1,17). Enten det er jul, en vanlig bursdag eller andre dager med gaveoverrekkelser, vil kristne foreldre at ungene skal forstå at Gud står bak hver «god og fullkommen gave». Og ved juletider er det ideelle at kristne foreldre lærer barna sine å takke Gud for hans «usigelige gave» (2 Kor 9,15) – gaven han har gitt oss med Frelseren i Betlehem.

Jeg tror du vil være enig i at enten julenissen kommer innom eller ikke, og uansett hva barna tenker om ham, kan kristne foreldre lett distrahere barna sine fra julens egentlige innhold. De kan fort lede dem til å tenke at julen først og fremst handler om presangene under juletreet istedenfor Guds gave i krybben.

Kristne foreldre som lærer barna sine den bibelske sannheten og i tillegg deltar i ulike kulturelle juletradisjoner, gjør seg lett sårbare for kritikk. Selv vil jeg ikke dømme motivene deres og karakterisere dem som løgnere. Jeg vet ikke hvordan de forholder seg til andre oppdiktete figurer (f.eks. «Tannfeen») og fantasiskikkelser som barnelitteraturen er så full av. Og jeg vet ikke hva for

slags lekent samspill de ellers har med barna sine.

En idé, som kunne ha latt oss beholde en tradisjonell skikk uten at den distraherer fra julens egentlige innhold, ville vært å flytte tradisjonene om Sankt Nikolaus tilbake til den gamle dagen sin på kalenderen: 6. desember. Hvis vi kunne få adskilt gaveoverrekkelsene våre fra julen, kunne det blitt mindre forstyrrelse av feiringen av Guds «usigelige gave», nåden han viste oss ved å sende sin Sønn.

Men det virker lite sannsynlig med en slik forandring. I stedet må kristne foreldre fortsette å lede barna sine til å verdsette Gaven over alle gaver, i desember og hele resten av året.

Fra Forward in Christ

James F. Pope er professor ved Martin Luther College, New Ulm, Minnesota.

Juleengelen forkynner

FRA EN JULEDAGSPREKEN AV JOHANN GERHARD

LUKAS 2,8-12

Tilhørerne var fattige gjeterne fra Betlehem som våket over saueflokken sin om natten ved Betlehem. Selvfølgelig fantes det mange høyt utdannede og mektige mennesker i Jerusalem; hvorfor lot ikke Herren Gud sin Sønn's fødsel heller bli gjort kjent for dem?

Her ser vi et bilde på hva slags mennesker som først skulle bli presentert for de gode nyhetene om Kristi fødsel og frelsesverk. 1. Kor 1,26-27: **Se på dere selv, søsken, dere som ble kalt: ikke mange vise etter menneskelige mål og ikke mange med makt eller av fornem slekt. Men det som i verdens øyne er dårskap, det utvalgte Gud for å gjøre de vise til skamme, og det som i verdens øyne er svakt, det utvalgte Gud for å gjøre det sterke til skamme.** Derfor må den som ønsker å motta og eie velsignelsene av denne fødselen også forlate sin rikdom, sin visdom, sin makt; dvs. ikke grådig klamre seg til alt slikt. Han må bruke sin rikdom på en slik måte at han alltid, dersom Guds ære krever det, er beredt til å gi rikdommen fra seg for dette lille barnets

skyld og sørgmodig reise sammen med ham ned til Egypt (Matt 2,13-15), hvis Gud skulle be ham å gjøre det. Han må ikke bruke sin visdom til hovmodig selvhevdelse, men i stedet ta fornuften til fange i lydighet mot troen. **Hvis noen av dere regner seg som vis i denne verden,** sier apostelen Paulus i 1 Kor 3,18, **la ham da bli en dåre,** osv. Han bør bruke sin makt som om han ikke hadde noen makt. Se, dette er måten vi skal betrakte det på, når vi hører at disse fattige, enkle og foraktede gjeterne ble de første som tok imot nyhetene om Herren Kristi fødsel.

Dette vitner også om at han som har kommet til verden var den store **hyrden og tilsynsmannen for våre sjeler** (1 Pet 2,25) som ønsket å våke over sin hjord – den kristne kirke – og gi sitt liv for den.

Den skinnende engelen fra Gud bærer fram sitt budskap: **Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede.** Herrens herlighet som lyste om dem var ment å være et gledestrålende lysskinn, ikke en fortærende ild. I 2. Mos 20,18f lot Herren Gud sin lysende herlighet

bli synlig for at folket skulle skjelve for ham. For han hadde gitt dem sin lov, som fremkalte vrede og frykt (Rom 4,15). Men nå, ved denne anledningen, skinner lyset for at det skal gi dere glede, sier engelen til gjeterne, for jeg er her for å gi dere evangeliet.

Hvor stor den er, gaven som Gud gir! For hva er vel større i himmelen eller på jorden enn Guds Sønn? Derfor bør gleden være enorm. Denne gleden skal ikke bare gjelde noen få, men **for alt folket.** Den gis til alle, og derfor bør også alle juble over den.

Så følger den aller viktigste delen, Skriftens kjerne: **I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren.** Engelen uttalte utvilsomt ordet **dere** med forbauelse; over at Guds Sønn ikke viste noen slik stor nåde og ære mot englene som han har vist mot oss mennesker. Det er jo ikke engler han tar seg av. Nei, han tar seg av **Abrahams ætt** (Hebr 2,16). Om han ble født for oss, da blir alt det som han oppnådde med sin fødsel og uttrett i hele sitt liv til vår fordel og av

aller største betydning for oss. Om han personlig forente seg med menneskelig kjøtt og blod, hvordan kan han da gjøre noe annet enn hjertelig å ta seg av oss? **Ingen har noen gang hatet sin egen kropp, og vi er lemmer på hans kropp** (Ef 5,30).

Vi leser i 1. Mos 37,21-27 at da Jakobs sønner var sjalu på sin bror Josef og derfor ønsket å drepe ham, så gjorde likevel det naturlige slektsbåndet deres at de til slutt måtte si: **La oss ikke legge hånd på ham, for han er vår bror, vårt eget kjøtt.** Når det som av naturen er fullstendig besmittet av ondskap kunne få dem til å gjøre dette, hvor mye mer skal ikke da nåden i Kristus, som er helligheten selv, få ham til å være barmhjertig imot oss fordi vi er hans eget kjøtt og blod.

Først sier engelen altså: **Jeg forkynner dere en stor glede, deretter: en glede for alt folket.** Og så: **I dag er det født dere en frelser.** Alle disse ordene oppfordrer til tro, for det er bare ved troen Kristus blir født på åndelig vis i hjertene våre; uten denne åndelige fødselen blir ikke Kristi fysiske fødsel til noe gagn for oss. Johannes skriver: **Alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn** (Joh 1,12).

Vår fødsel er uren og vanhellig (Sal 51,7): **Med skyld ble jeg født, med synd ble jeg til i mors liv.** Kristi fødsel var derimot ren og hellig. Hvis vi skal bli befridd fra vår syndige fødsel må vi senke den ned

i Kristi hellige fødsel. Og dette skjer bare ved troen.

Derfor har Gud lagt inn i troen alle de skattene som Kristus med sin fødsel førte med seg. For ved troen får vi ta del i Kristi legeme. Gjennom dette Kristi legeme har vi Livet, og på den måten kommer vi til Faderen ved Kristus, som han sier i Joh 14,6: **Ingen kommer til Faderen uten ved meg.**

I dette lille barnet har også vi en Messias eller Kristus, det vil si en som er salvet, og dermed en konge og øversteprest, for før i tiden salvet man kongene og øversteprestene. Siden han er kongen vår, skal han også forsvare oss imot alle våre fiender og til sist ta oss opp i sitt evige rike. Siden han er vår øversteprest, skal han overføre kraften fra sitt offer til oss og være vår talsmann hos den himmelske Far. Så vi ser at dette lille barnet med sin fødsel har brakt himmelen og alle himmelske velsignelser til de sant troende.

Engelen ga gjeterne et tegn, slik at de skulle gjenkjenne Messias: **Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.** Akkurat som det lille betydningsfulle barnet den gangen ble funnet av gjeterne mens han lå svøpt i krybben, så har han fortsatt i dag et svøp og en krybbe der vi bør søke ham. Krybben, matfatet, er den kristne kirke, som gir oss Guds Ord å spise; i det samme ordet er Kristus, bare i det ordet fins frelsen. Akkurat som krybben ytre sett virket ubetydelig, slik går

det også med den kristne kirke: den er vidunderlig i Guds øyne, men i menneskers øyne er den ubetydelig og blir foraktet.

Kristi svøp er Den hellige skrift, et svøp av papir som han har lindet seg selv inn i. For hele Skriften handler om Kristus; han er Skriftens kjerne. Det er sant at disse små tøyestykkene [papirarkene, sidene i bibelboken] ser ubetydelige ut; det kan virke som om Kristus ikke er å finne i dem. Den menneskelige fornuft kan heller ikke finne Kristus i dem; men når det guddommelige lyset kommer til, så vår forstand blir opplyst, kan vi med stor glede finne Kristus i dem – akkurat som gjeterne fant det lille barnet i Betlehem svøpt i noen enkle, ubetydelige tøystrimler.

I Lukas 24,27 står det skrevet at Kristus forkynnte Moses og profetene for de to som vandret mot Emmaus. Dette hadde tidligere bare vært som ubetydelige tøystrimler for dem. De hadde lest Moses og profetene, men ikke oppdaget mysteriet om Kristi død og oppstandelse i dem, før Kristus åpnet deres forstand ved sitt guddommelige lys. Må Gud hjelpe også oss med dette ved Kristus. Amen.

Johann Gerhard (1582-1637), den lutherske ortodoksiens fremste dogmatiker. Professor i Jena fra 1616 til sin død. Hans viktigste arbeid er *Loci Theologici*, et ni-bindes bokverk. Samtidig som han var en viktig forkjemper for ortodoksien, var han mild og fredsommelig i væremåte.

Vi har en fullkommen frelser

Kristi aktive lydighet

AV PETER ÖMAN

I den kristne kirken snakker vi mye om det som gjerne kalles Kristi passive lydighet, altså hans uskyldige lidelse og død for vår skyld. Dette er helt naturlig, ettersom den første langfredagens hendelser er helt avgjørende for menneskeheten, ja for hele skaperverket. Likevel er det viktig at vi også husker å snakke om og glede oss over det som gjerne kalles Kristi aktive lydighet. Vi kan definere det slik: Kristi aktive lydighet er alt det som Jesus har gjort i vårt sted, mens Kristi passive lydighet er alt det Jesus har lidd i vårt sted.

Hebreerbrevets forfatter beskriver Jesu oppdrag veldig treffende: *«Derfor sier Kristus når han kommer inn i verden: Se, her kommer jeg for å gjøre din vilje, Gud. I bokrullen er det skrevet om meg»* (Hebr 10,5.7). Jesus ble født til verden for å oppfylle alle profetier om Messias, men også mer generelt for å gjøre Guds vilje. I Guds vilje inngår både å gjøre og å lide. Paulus beskriver hva det innebærer at Gud blir menneske: *«I tidens fylde sendte Gud sin Sønn, født av en kvinne og født under loven. Han skulle kjøpe fri dem som sto under loven, så vi kunne få retten til å være Guds barn»* (Gal 4,4-5). Jesus er sant menneske, og som sant menneske er han stilt under Guds hellige lov. Han må altså holde den, følge den. Jesus er

også sann Gud, og som sann Gud er han den eneste (etter syndefallet) som kan holde den, fordi Guds lov krever fullkommenhet (1 Pet 1,16).

En del av å leve et fullkomment liv er å stå imot fristelser til synd. Fordi Jesus er sant menneske, kan han bli fristet, men vi får glede oss over at han aldri gir etter for fristelsen. Hebreerbrevets forfatter skriver: *«For vi har ikke en øverste-prest som ikke kan lide med oss i vår svakhet, men en som er prøvet i alt på samme måte som vi, men uten synd»* (Hebr 4,15). Det tydeligste og mest kjente eksempelet på at Jesus ble fristet til synd, er etter hans dåp, da Den Hellige Ånd førte ham ut i ørkenen for at han skulle bli fristet av djevelen (Matt 4,1f). Satan frister Jesus tre ganger, og det er tre ulike slags fristelser som vi kan kjenne oss igjen i. Den første fristelsen er å tenke først og fremst på sine kroppslige og timelige behov, men Jesus siterer Skriften og svarer at vi behøver Guds Ord for å leve. Den andre fristelsen handler om å bevisst utsette seg for unødvendige farer og tenke at Gud nok skal berge meg til tross for den dårlige beslutningen jeg gjorde. Men Jesus svarer at vi ikke skal friste Herren ved å misbruke hans godhet og beskyttelse. Den tredje og siste fristelsen er en fristelse til å søke verdslig makt og

ære på bekostning av å følge Gud, men Jesus svarer at vi bare skal tjene og tilbe Herren. Disse tre fristelsene kan vi kjenne igjen fra våre egne liv. Vi fristes til å prioritere det materielle foran det åndelige. Vi fristes ofte til å ta unødvendige risikoer, både kroppslig og åndelig, med et forvrengt syn på Guds gode løfter om beskyttelse. Vi fristes ofte til å søke popularitet og fremgang i verden, i stedet for å ta opp vårt kors og følge Jesus. Hvis vi er ærlige, må vi erkjenne at vi faller for disse fristelsene.

Nettopp derfor er budskapet om Kristi aktive lydighet en så trøsterik del av evangeliet. Jesus sto imot alle fristelser i vårt sted. Når vi sørger over vår synd, vår mislykkethet og utilstrekkelighet, får vi søke trøst i at Jesus har vært den perfekte kristne som vi gjerne skulle ha vært. Det innebærer at vi får regne hans fullkomne lydighet som vår egen. Takket være det Jesus har gjort får vi stå som rettferdige for Gud. Paulus sammenligner Adams fall og Jesu lydighet og skriver: *«Altså: Som ett menneskes fall ble til fordømmelse for alle mennesker, slik fører ett menneskes rettferdige gjerning til frifinnelse og liv for alle. Slik det ene menneskets ulydighet gjorde de mange til syndere, skal nå den enes lydighet gjøre de mange rettferdige»* (Rom 5,18-19).

Guds rike

Bibelens egentlige verden er Guds rike, som ikke er av denne verden. Når mange ofte klager over at Bibelens verden er fremmed for moderne mennesker, skal vi huske på at dette ikke bare gjelder tidsfargen, altså den verden som den hellige historien utspilles i. Det gjelder i like høy grad den åndelige verden som ble åpenbart i tidligere tider for menneskene.

OM JESUS SELV HETER DET i begynnelsen av Johannesevangeliet: “Verden er blitt til ved ham, men verden kjente ham ikke. Han kom til sitt eget, men hans egne tok ikke imot ham” (Joh 1,10f). Det som gjelder for Jesus fra begynnelsen av hans jordeliv og like til nå, gjelder til en viss grad også Bibelen og dens verden. Bibelen er Guds ord. Den er boken om Herrens veldige gjerninger for å frelse mennesket fra synden, døden, djevelen og den evige fordømmelsen. Den er Ordet fra Guds egen munn til alle mennesker i alle tider. Men dette ordet er alltid blitt motsagt. Det er ikke først nå i vår moderne tid dette har skjedd. Det var slik allerede før de moderne oppfinnelsenes og tekniske undernes tid. Jesus møtte motstand hos sin samtid. Han ble forkastet. Paulus og de andre apostlene ble slett ikke feiret som folkehelter eller menneskehetens velgjørere, men ble forfulgt som urostiftere og til slutt drept. Det er ikke radio, TV, jettfly m.m. som er den egentlige hindringen for oss til å ta imot Bibelens budskap. Hindringen fins i selve den menneskelige naturen og er av

samme slag som i tidligere tider før teknikken fikk sitt gjennombrudd.

HVA BIBELEN I STORE TREKK sier oss, er at Gud en gang skapte hele universet, inklusive jorden og alt som er på den. Han skapte av intet ved sitt mektige ord. Dette er mer fornuftig å tro enn moderne menneskers innbilning om at verden er blitt til av seg selv gjennom millioner av års utvikling fra ingenting. Ifølge Bibelen er mennesket fra begynnelsen av god, lik Gud i forstand, vilje og følelsesliv. Men den største katastrofen i menneskehetens historie skjedde da det i vantro og ulydighet falt fra sin Skaper. Alt det Bibelen forteller etter syndefallet, er det Gud har gjort og gjør for å gjenopprette mennesket fra dets fall. Det er ikke tale om noen hverdags-historie. Det er en historie om Guds spesielle inngripen i menneskehetens tilværelse for å frelse oss. Til slutt kom Gud selv – Sønnen som er ett med Faderen, men likevel en annen person i *en* guddom – og ble menneske for å ta alle våre synder på seg, knuse dødens makt og befri oss fra slaveriet under djevelen.

DETTE ER IKKE MYTER, men virkelige hendelser og godt omvitnede fakta. Det er dette som skal forkynnes for nåtidsmennesker uten bortforklaringer og omtolkninger. Den som gjør det med fast overbevisning og tro, vil oppdage at nettopp en slik preken – og bare den – virkelig finner gjenklang hos moderne mennesker som er lei av mer

eller mindre velmente og mislykkede omtolkningsforsøk. Vi skal på samme måte som Paulus, forkynne ingenting annet enn Kristus og ham korsfestet for våre synders skyld og oppstått for vår rettferdiggjørelses skyld. Det forunderlige er at mennesker som på grunn av syndefordervet og en hundreårig antikristelig propaganda er blitt immun mot det kristne budskapet, faktisk i all sin villfarelse har en forunderlig følelse for nettopp en slik forkynnelse når den skjer med kraft og overbevisning. Det er denne forkynnelsen som treffer menneskets aller dypeste behov, dets egentlig nød og livsspørsmål.

VI BEHØVER IKKE BEGYNNE med Adams ribbein, men heller ikke fornekte det. Vi skal i stedet begynne med en realistisk beskrivelse av vår virkelige tilstand som syndere, og deretter stille fram Kristus. Vi skal avsløre den egentlige årsaken til menneskers motstand mot kristendommen, nemlig deres synd – som samtidig er den egentlige grunnen til at de må ta imot budskapet. Vi skal uforferdet forkynne at Kristus virkelig har oppstått, han som virkelig er Guds Sønn, sann Gud og sant menneske i en person. Vi skal forkynne det levende og livgivende kristne dogmet om Kristus, hele verdens eneste Frelser. Da går det som et elektrisk støt gjennom moderne mennesker. Da rører vi ved de aller dypeste strengene, ved deres livs hemmelighet.

forts. side 15

© DEPOSITPHOTOS

Hvordan blir ventetiden?

AV EGIL EDVARDSEN

Falsk lære og frafall

Ett av de tydeligste tegnene på at vi lever i de siste tider, er falsk lære og frafall fra troen. Jesus nevner at det skal stå fram mange falske lærere og mange skal falle fra troen, og sier at dette er et tegn på den ytterste dagen.

- *Matt 24,11: «Da skal mange falle fra, og de skal angi hverandre og hate hverandre. Mange falske profeter skal stå fram og føre mange vill.»*
- *Matt 24,24: «For falske messiaser og falske profeter skal stå fram og gjøre store tegn og under, for om mulig å føre selv de utvalgte vill.»*

Paulus skriver også om dette flere steder:

- *1 Tim 4,1: «Ånden sier med klare ord at i de siste tider skal noen falle fra troen. De skal holde seg til ånder som fører vill, og til demoners lære.»*
- *2 Tim 4,3-4: «For det skal komme en tid da folk ikke lenger tåler den sunne lære, men skaffer seg den ene læreren etter den andre, slik de selv finner for godt. For de vil ha det som klør i øret. De skal vende øret fra sannheten og holde seg til myter.»*

Judas skriver i sitt brev at dette hadde apostlene profetert om:

- *Jud 18-19: «... da de sa til dere: 'I den siste tid skal det komme spottere som følger sine egne ugudelige lyster.' Dette er de som skaper splid. De er rent menneskelige og har ikke Ånden.»*

Falske lærere har det alltid funnes. I vår tid fins det utallige eksempler. I neste del av dette bibelstudiet skal vi ta opp pavedømmets framvekst og den katolske kirkens falske lærer. Her vil vi bare nevne bibelkritikken og fornektelsen av Bibelens autoritet og alle de falske lærer dette har resultert i. Store deler av den synlige kirken hevder i dag at Bibelen tar feil på mange områder. Dette har medført at nesten ingen har tiltro til Bibelen lenger. Til og med sentrale lærer som Kristi forsoning og oppstandelse blir fornekta. Da Kirkenes Verdensråd ble opprettet i 1948, var man ikke en gang enig om læren om Treenigheten.

Vi trenger derfor mer enn noen gang å være på vakt for falske profeter og bibelstridige lærer.

- *Luk 21,8: «Pass på at dere ikke blir ført vill! For mange skal komme i mitt navn og si: 'Det er jeg! Tiden er kommet!' Men følg dem ikke.»*
- *1 Joh 4,1: «Mine kjære, tro ikke enhver ånd! Prøv åndene om de er av Gud! For det er gått mange falske profeter ut i verden.»*

Kristenforfølgelse

Ifølge Jesus er også forfølgelse av de kristne et tegn på endetiden. Han sier at de kristne kommer til å bli forfulgt.

- *Matt 24,9: «Da skal de utlevere dere til forfølgelse og slå dere i hjel; ja, dere skal hates av alle folkeslag for mitt navns skyld.»v*

- *Luk 21,16-17: «Men selv foreldre og søsken, slektninger og venner skal forråde dere og sende noen av dere i døden. Og dere skal hates av alle for mitt navns skyld.»*

Allerede de første kristne fikk erfare forfølgelse og trengsler:

- Apostlene ble fengslet og pisket (Apg 5,18.40).
- Stefanus ble steinet til døden (Apg 7,58).
- Saulus gikk fra hus til hus og fikk kristne menn og kvinner kastet i fengsel (Apg 8,3).
- Kong Herodes fikk Jakob, bror til Johannes, henrettet med sverd (Apg 12,2).
- Misjonæren Paulus ble steinet i Lystra og slept ut av byen for å dø (Apg 14,19).
- Paulus og Silas ble pisket og satt i fengsel i Filippi (Apg 16,22-23).

Senere skrev Paulus om disse forfølgelsene han hadde opplevd:

- *2 Kor 11,24-25: «Av jødene har jeg fem ganger fått de førti slagene på ett nær. Tre ganger er jeg blitt pisket, én gang steinet ...»*

Også i vår såkalte opplyste tid blir kristne forfulgt mange steder på jorden. For mange kristne hører forfølgelse og trengsler med til hverdagen. Det sies at flere kristne ble drept for sin tros skyld i det 20. århundre enn i alle de tidligere århundrene til sammen. Noen har anslått at det var mer enn 100 millioner martyrer i det forrige århundre.¹

Det burde ikke overraske oss om vi og andre troende møter forfølgelse og motstand. Vi lever i en forholdsvis fredelig del av verden, og vi takker Gud for at vi kan praktisere vår tro fritt. Men vi kan aldri ta trosfriheten for gitt. Vi har ingen garantier for at ikke også vår del

av verden vil få oppleve kristenforfølgelser. Og vi kan også merke en stadig sterkere motstand mot Bibelens ord, spesielt når det gjelder etiske ting. I sosiale medier merker vi stadig oftere hvordan bibelsk tro blir latterliggjort og de kristne blir sett på som rare mennesker. Det fins til og med de som mener at kristen tro er en form for sinnssykdom.

I møte med en stadig økende motstand mot vår tro og forfølgelse fra de vantro kan vi lett bli grepet av frykt. I en slik situasjon trenger vi framfor alt å vende oss til vår allmektige og nådige Far og be ham om kraft til ikke å gi opp vår tro, men holde ut inntil enden. Han har lovet at han ikke skal forlate oss og overlate oss til oss selv, men være med oss i trengslene.

- *Luk 21,36: «Våk hver tid og stund og be om å få kraft til å komme velberget fra alt det som skal hende, og bli stående for Menneskesønnen.»*
- *Joh 14,1: «La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg!»*
- *Rom 8,35-39: «Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet? Nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd? Som det står skrevet: For din skyld drepes vi dagen lang, vi regnes som slaktesauer. Men i alt dette vinner vi mer enn seier ved ham som elsket oss. For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning, skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre.»*
- *Joh 16,33: «Dette har jeg sagt dere for at dere skal ha fred i meg. I verden har dere trengsler. Men vær frimodige, jeg har seiret over verden!»*

¹ James og Marty Hefley, *By Their Blood: Christian Martyrs From the Twentieth Century and Beyond*, Grand Rapids, Baker Books, 2004.

(forts.)

Guds rike – forts. fra side 13

Denne forkynnelse skal være en stadig gjentakelse i nye variasjoner av Jesu forkynnelse: “Gjør bot og omvendelse, vend om, kom tilbake til deres Gud og Frelser og tro evangeliet. Guds rike, Bibelens egen himmelske verden er nær, helt nær. Vend om, før det er for sent.”

At Bibelens historie har utspilt seg i en verden som er annerledes enn vår og samtidig i den samme verden,

henger egentlig sammen med kristendommens historiske, ikke mytologiske karakter. Gud har åpenbart seg i den menneskelige historien gjennom sine veldige gjerninger og først og sist gjennom Kristus. Dette er en hellig tradisjon som binder oss sene tiders barn sammen med tidligere slekter, ja, med hele menneskeheten i alle tider. Det stiller oss framfor alt foran den levende Gud

selv. Alt det Bibelen forteller, har skjedd for oss.

“Gud var i Kristus og forsonte verden med seg selv... Vi ber dere derfor på Kristi vegne, la dere forsones med Gud!” (2 Kor 5,19f). Slik kommer Bibelens himmelske verden oss alle inn på livet.

Fra “Det står skrivet”, av S. Erlandsson, G. A. Danell og D. Hedegård.

En frelser for alle folk

Da Jesus var født i Betlehem i Judea, på den tiden Herodes var konge, kom noen vismenn fra Østen til Jerusalem og spurte: «Hvor er jødernes konge som nå er født? Vi har sett stjernen hans gå opp, og vi er kommet for å hylle ham.» (Matt 2,1-2)

I forbindelse med julefeiringen setter mange kristne fram julekrybber. En del er svært forseggjorte, mens andre er ganske enkle. Noen inneholder mange figurer, andre har få. I de fleste julekrybber fins det tre vise menn som kommer med gaver til den nyfødte frelseren. Gjennom historien har det vært en del misforståelser når det gjelder akkurat det. Tvert imot hva mange tenker var det ingen vismenn til stede den natten Jesus ble født. De kom ikke før noen uker eller måneder senere. De vise mennene besøkte ikke Jesus i stallen. Maria og Josef bodde nå med Jesus i et hus i Betlehem. Og Bibelen sier ikke nøyaktig hvor mange de vise mennene var.

Hvem var de? Bibelen forteller om vise menn i Daniels bok. De tilhørte en innflytelsesrik religiøs klasse i Babylonia (i dagens Irak). De var astrologer og astronomer. År 587 f. Kr. ødela babylonerne Jerusalem og tempelet og førte med seg mange israelitter til Babylonia. Daniel ble på denne tiden den øverste lederen for de vise mennene. Naturligvis underviste han de babylonske vismennene om Israels sanne Gud og om den lovede Frelseren.

Om vi skur tiden fram om lag fem hundre år, ser vi at løftet om en frelser fortsatt var kjent blant de vise i landet i øst. Trettende dag jul feirer vi at

de vise mennene reiste for å komme og tilbe den nyfødte frelseren. Dette lærer oss om at Jesus er en frelser for alle folkeslag.

Jeg behøver den påminnelsen når jeg fristes til å tenke at det ikke fins noen som helst sjanse for at en viss person jeg vet om noen gang skal kunne komme til tro på Jesus. Jeg behøver den påminnelsen når jeg føler meg ukomfortabel sammen med et menneske fordi han eller hun ser annerledes ut, snakker et annet språk eller kler seg annerledes. Jeg behøver den påminnelsen når min egen synd presser tungt på skuldrene mine.

Jesus er en frelser for alle folk. Hvilken herlig sannhet dette er! Det betyr jo at Jesus er en frelser for meg! Jesus kom for å gi livet sitt for meg. Han kom for å ta bort min synd. Han kom for å vinne en plass for meg i himmelen. Jesus vil at alle mennesker skal kjenne til denne sannheten og stole trygt på ham.

Jesus, du er en frelser for alle. Minn meg på denne sannheten for å trøste meg og for å få meg til å dele troen min med andre. Amen.

Fra Meditations